

Nieuwsbrief 129

Juli 2024

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN informeert je hiermee over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

Inhoudsopgave

ALGEMEEN

Vacature communicatiemedewerker CLBPS

Nieuwe folder beschikbaar

Uitleg verbod geslachtsbepaling eerste trimester SEO op www.pns.nl

COUNSELING

Webinar over Financiering Counseling op donderdag 7 november 16.00 uur

Start monitoring counseling prenatale screening

Stand van zaken aantal verrichtingen

NIPT

Actualiseren gegevens bij bloedafname NIPT

Nieuwe labaanvraag voor een nieuwe bloedafname NIPT

Vragen over status labaanvraag NIPT bij Helpdesk Peridos

Bijscholing over wijzigingen NIPT per 1 april 2025

SEO

Verwijzing na vermoeden afwijking bij ETSEO

Aanpassingen kwaliteitseisen vaginale echo

Onderzoek capaciteit uitvoering SEO: geen tekort aan echoscopisten verwacht

Onderzoek naar kwaliteit TTSEO in relatie tot praktijkvariatie

AGENDA

ALGEMEEN

Vacature communicatiemedewerker CLBPS

De Coöperatie Landelijk Bureau Prenatale Screening (CLBPS) is op zoek naar een communicatiemedewerker. Ben jij (of ken jij) iemand die inhoud en uitvoering kan geven aan de in- en externe communicatie van het programma prenatale screening en enthousiast wordt van het vertalen van inhoud naar heldere verslaglegging? Bekijk [de vacature](#) en solliciteer!

Nieuwe folder beschikbaar

De nieuwe folder "De NIPT, de 13 wekenecho en de 20 wekenecho" combineert de twee losse folders over de NIPT en de SEO's. Door de vormgeving is duidelijk onderscheid gemaakt tussen de NIPT en de echo-onderzoeken. Zwangeren kunnen dus gemakkelijk de gewenste informatie vinden. De nieuwe folder staat online en is te bestellen in de [webshop](#).

Het samenvoegen van de folders bespaart naar verwachting zo'n drie miljoen pagina's drukwerk per jaar.

Let op! Heb je nog oude folders (versie maart 2023) op voorraad? Deze kun je nog steeds gebruiken!

Uitleg verbod geslachtsbepaling ETSEO op [www.pns.nl](#)

De uitleg op [pns.nl](#) over het verbod op geslachtsbepaling bij het ETSEO is aangepast omdat de oude tekst vragen op riep. Het beleid is niet veranderd. Dit is de nieuwe tekst: Het bepalen van het geslacht bij de 13 wekenecho is op basis van de Nederlandse regelgeving verboden. De 13 wekenecho (in onderzoeksetting) is een medisch onderzoek. Het bepalen van het geslacht is niet het doel van deze echo, het staat niet in het protocol en valt niet onder de Wbo (Wet op het bevolkingsonderzoek)-vergunning.

Zwangeren in Nederland moeten een weloverwogen beslissing kunnen nemen over een eventuele deelname aan de 13 wekenecho, onafhankelijk en niet beïnvloed door een mogelijke bepaling van het geslacht bij dit onderzoek. Dat geldt ook voor deelname aan de NIPT.

COUNSELING

Webinar over Financiering Counseling op donderdag 7 november 16.00 uur

Per 1 januari 2025 gaan de Regionale Centra de counseling voor prenatale screening uitbetalen. Deze wijziging is het gevolg van een besluit van het ministerie van VWS in 2017 om de prenatale screening niet meer te vergoeden vanuit de zorgverzekering, maar vanuit de Rijksbegroting.

Deze manier van uitbetalen is al ingevoerd voor de NIPT en het SEO. Op dit moment zijn de Regionale Centra bezig om - namens de overheid - ook de uitbetaling van de counseling te gaan verzorgen. Om alles straks gestroomlijnd te laten verlopen, zullen de SPN en/of het RIVM je de komende maanden informeren over alle belangrijke en praktische zaken.

Op donderdag 7 november is er van 16.00-17.00 uur een webinar voor alle contactpersonen van de counselingspraktijken en de - beoogde - financiële contactpersonen van de praktijken. In dit webinar geven we een overzicht van alle praktische informatie over de nieuwe manier van financieren van de counseling. Ook is er gelegenheid om vragen te stellen.

Maak gebruik van [deze link](#) voor meer informatie over het programma en om je aan te melden voor het webinar.

Start monitoring counseling prenatale screening

Nederland is wereldwijd een voorloper betreffende counseling over prenatale screening. In opdracht van het RIVM-CvB en de Regionale Centra zullen onderzoekers van het Amsterdam UMC audio-opnames van counselingsgesprekken analyseren om zo een goede indruk te krijgen van de counseling in Nederland. Op basis van de uitkomsten van dit project worden mogelijk aanbevelingen gedaan voor ontwikkeling en aanpassing van de huidige bijscholing.

Na de zomer starten de onderzoekers met het werven van counselors om deel te nemen aan de monitoring. De SPN zal in haar regio een aantal counselors vragen om audio-opnames van counselingsgesprekken aan te leveren. Hiervoor wordt accreditatie aangevraagd. Counselors die met de monitoring mee mogen doen krijgen een persoonlijke mail. De selectie vindt via loting plaats door CLBPS in Peridos, zodat niet steeds dezelfde counselors worden benaderd.

Stand van zaken aantal verrichtingen

Counselors kunnen in Peridos onder het kopje "Rapportage" het aantal verrichtingen inzien en controleren.

Hiermee kun je bijhouden of je al aan het minimumaantal van 35 counselingsgesprekken per jaar voldoet. Als je denkt dat de aantallen niet kloppen, vraag dan de databeheerder van de counselingpraktijk of alle verrichtingen goed zijn aangeleverd aan Peridos. Zijn de verrichtingen goed aangeleverd maar kloppen de aantallen niet, neem dan contact op met SPN-regioijmegen@radboudumc.nl.

NIPT

Actualiseren gegevens bij bloedafname NIPT

Als de gegevens op de NIPT-aanvraag niet overeenkomen met de informatie die bij de bloedafnameorganisatie (BAO) bekend is, kan dit leiden tot problemen bij de verwerking van de NIPT. In ziekenhuizen is de patiëntregistratie vaak alleen op de hoofdlocatie van de bloedafnameorganisatie (BAO) aanwezig waar een aparte balie is voor patiëntregistratie. Pas na een goede registratie kan de zwangere bloed laten afnemen. Als een zwangere bloed wil laten afnemen voor de NIPT en voor de eerste keer een afspraak heeft in een bloedafnamelocatie van een ziekenhuis, dient zij zich eerst te registreren op de hoofdlocatie van het ziekenhuis. Ook bij wijzigingen in de persoonsgegevens van de zwangere (zoals haar adres of BSN), zal de zwangere dat eerst moeten doorgeven bij de hoofdlocatie. Wil je de zwangere daarop attenderen? Daarmee verkleinen we het risico dat de zwangere opnieuw bloed moet laten afnemen.

Nieuwe labaanvraag voor een nieuwe bloedafname NIPT

Maak altijd een nieuwe labaanvraag NIPT aan voor een nieuwe bloedafname. Ook wanneer de uitslag aangeeft dat er opnieuw bloed afgenomen moet worden, moet je hier altijd een nieuwe aanvraag voor aanmaken. Wanneer opnieuw een bloedafname plaatsvindt met hetzelfde formulier is de kans groot dat het ergens in het proces misgaat. Op een nieuwe labaanvraag NIPT staat een nieuwe Peridoscode. Controleer altijd goed of je het juiste aanvraagformulier print en meegeeft aan de zwangere, als zij opnieuw bloed laat afnemen. Als de aanvrager 4 dagen na bloedafname geen statuswijziging constateert in de aanvraag in Peridos dan kan je de aanvraag 'intrekken' en een nieuwe aanvraag aanmaken. Een aanvraag kan op elk moment worden ingetrokken, totdat het bloed arriveert bij het NIPT-laboratorium.

Vragen over status labaanvraag NIPT bij Helpdesk Peridos

Heb je een NIPT aangevraagd en ben je benieuwd waarom de uitslag er nog niet is of heb je een andere vraag over de status van de aanvraag? Stel deze vragen bij de helpdesk Peridos en niet bij het NIPT-laboratorium. Informatie over de status van een NIPT-onderzoek kan het NIPT-laboratorium niet ophalen. Ook als een à terme datum (of iets anders) niet goed is geregistreerd in Peridos, kan deze vraag gesteld worden via het [webformulier](#) van de helpdesk Peridos. Indien nodig kan de helpdesk het laboratorium informeren. De NIPT-laboratoria zijn er voor vragen die betrekking hebben op bijvoorbeeld de uitslag zelf (bijvoorbeeld een afwijkende uitslag) of andere inhoudelijke/medische vragen over het uitvoeren van het NIPT-onderzoek.

Bijscholing over wijzigingen NIPT per 1 april 2025

Vanaf 1 april 2025 wordt de NIPT standaard een bloedonderzoek naar down-, edwards- en patau syndroom én naar andere grote chromosoomafwijkingen. Zwangeren kunnen vanaf dan niet meer kiezen voor een NIPT met of zonder nevenbevindingen.

Het vervallen van deze keuze heeft onder andere gevolgen voor de counseling van de NIPT, de aanvraagprocedure, de kwaliteitseisen en de inhoud van de informatiematerialen (zoals de folder, de informatiekaart, de e-learning en de website). We willen alle counselors tijdig informeren over de praktische en inhoudelijke veranderingen die per 1 april 2025 worden doorgevoerd. Tijdens het landelijke webinar op 19 november zal hiervoor aandacht zijn. Tevens is er een verplichte bijscholing in het voorjaar 2025. De details over deze bijscholing volgen later.

In het najaar van 2024 gaat voor professionals op www.pns.nl een afzonderlijke pagina live over de NIPT per 1 april 2025. Deze pagina wordt vanaf dat moment regelmatig uitgebreid en geactualiseerd.

Verwijzing na vermoeden afwijking bij ETSEO

Als er bij een ETSEO een vermoeden is van een afwijking, verwijs dan altijd naar het Radboudumc. Veelal zal bij het vervolgonderzoek namelijk invasief onderzoek nodig zijn. Er is een uitzondering; bij anencefalie is een verwijzing naar een van de PND-satellieten ook mogelijk. Voor bevestiging van de anencefalie is namelijk een GUO voldoende.

Aanpassingen kwaliteitseisen vaginale echo

Bij een eerste of tweede trimester SEO volstaat meestal een abdominale echo. Echter, met name bij het ETSEO, geeft een abdominale echo niet altijd voldoende beeldvorming en is een vaginale echo geïndiceerd. Het verrichten van een vaginale echo is een voorbehouden handeling in de zin van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). Een echoscopist mag een vaginale echo verrichten in opdracht van een zelfstandig bevoegde opdrachtgever.

De [kwaliteitseisen aan de vaginale echo](#) zijn aangepast. Het periodiek aanleveren van een overzicht van de vaginale echo's aan de opdrachtgever en de grond waarop is overgegaan tot het verrichten van een vaginale echo is verwijderd. Tevens is de bijlage met juridische achtergrondinformatie wat ingekort.

Onderzoek capaciteit uitvoering SEO: geen tekort aan echoscopisten verwacht

De komende vijf jaar lijkt er bij de uitvoering van het SEO in Nederland géén tekort aan capaciteit te verwachten. Dat is de conclusie van het onderzoek naar Capaciteit onder SEO-echoscopisten dat afgelopen jaar gedaan is door de CLBPS, de Regionale Centra en het RIVM-CvB.

Aanleiding voor het onderzoek waren signalen uit het veld over (mogelijke) problemen in de beschikbaarheid van echoscopisten bij de uitvoering van het SEO. Na de implementatie van het ETSEO in onderzoeksetting in september 2021 is de vraag naar het SEO (zowel TTSEO als ETSEO) toegenomen. Het onderzoek had daarom tot doel om een gedetailleerder inzicht te krijgen in het capaciteitsvraagstuk onder ETSEO- en TTSEO-echoscopisten in Nederland. Uit het onderzoek blijkt dat na introductie van het ETSEO het aantal echoscopisten is toegenomen en het aantal SEO's dat een echoscopist jaarlijks maakt. Ook blijkt uit het onderzoek dat de verwachte instroom van nieuwe echoscopisten groter is dan de verwachte uitstroom. Toch blijft het belangrijk om de signalen uit het veld én de ontwikkelingen in de markt goed in de gaten te houden. Want het SEO-werkveld is momenteel volop in beweging.

Benieuwd naar de resultaten?

Lees dan [de samenvatting](#) met daarin de belangrijkste cijfers en conclusies.

Of lees [het uitgebreide artikel](#) met een nadere onderbouwing van de cijfers en conclusies.

Onderzoek naar kwaliteit TTSEO in relatie tot praktijkvariatie

In opdracht van het RIVM-CvB en de Regionale Centra heeft IQ Health van het Radboudumc het afgelopen jaar onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het TTSEO in relatie tot praktijkvariatie. In november 2023 heeft een groot aantal echocentra de moeite genomen om in het kader van dit onderzoek een vragenlijst in te vullen. Veel dank nog daarvoor!

De belangrijkste conclusie is dat er bij de uitvoering van het TTSEO soms grote verschillen zijn tussen echocentra. Zo is er tussen de echocentra een grote variatie in de percentages "TTSEO's met als conclusie: incompleet onderzoek", "TTSEO met als conclusie: verdenking afwijking", en "Verwijzing GUO2 na incompleet TTSEO".

IQ Health concludeert ook dat er een verdiepingsslag nodig is om meer inzicht te krijgen in de factoren die deze variatie kunnen verklaren en om de eventuele vervolgstappen te kunnen bepalen.

De Regionale Centra en het RIVM-CvB vinden de grote praktijkvariatie in de kwaliteit van het TTSEO onwenselijk. De kwaliteit van het TTSEO is daarmee immers onvoldoende uniform en laat in sommige gevallen mogelijk te wensen over. In afstemming met de Werkgroep Kwaliteit SEO en de Programmacommissie Prenatale Screening wordt bepaald wat de vervolgstappen zijn. Ook wordt beoordeeld of met de data uit de vragenlijst eventueel een vervolgonderzoek gedaan kan worden.

Benieuwd naar de resultaten?

Lees dan [de samenvatting van het onderzoek](#) met daarin de belangrijkste bevindingen én de mogelijke vervolgstappen.

AGENDA

september 2024	Start opleiding ETSEO-echoscopist
06 september 2024	TTSEO opleiding Fontys Eindhoven
13 september 2024	TTSEO opleiding UMC Utrecht
13 september 2024	Basiscursus counselen, Vinkeveen
8 oktober 2024	SPN Regionale bijeenkomst, Nijmegen
07 november 2024	Webinar financiering counseling
19 november 2024	Landelijk algemeen webinar prenatale screening – CLBPS en RC's

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden.
Voor aan- of afmeldingen: SPN-region nijmegen@radboudumc.nl